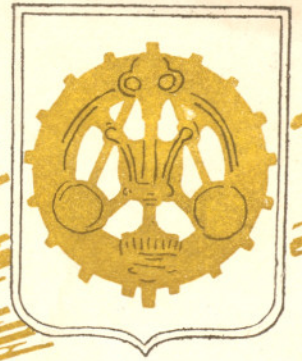
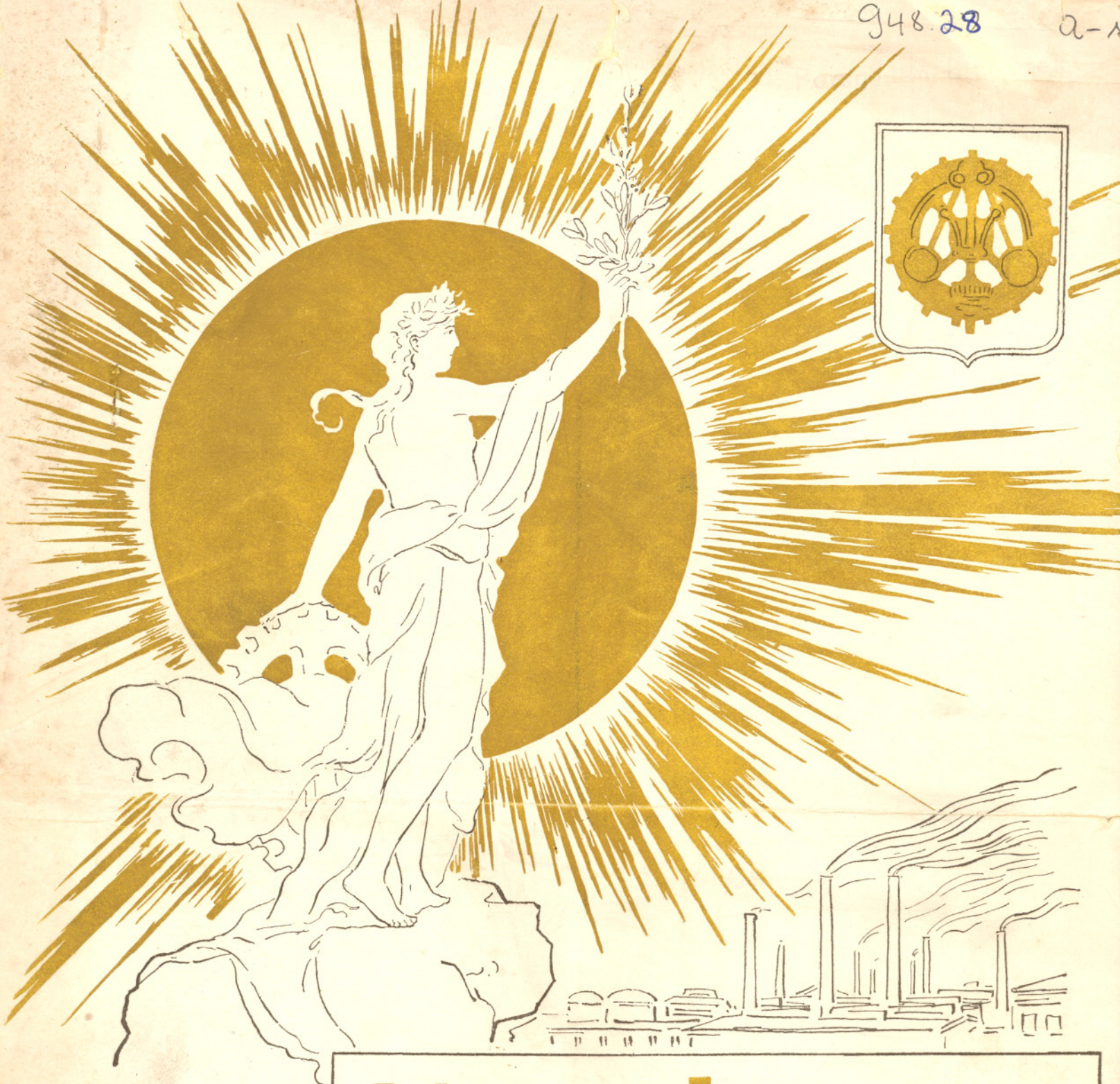

NORSK INDUSTRI

I TEKST OG BILLEDER

PORSGRUNDS PORSELÆNSFABRIK.

FORLAGT AF A. M. HANCHE.

KRISTIANIA.

Porsgrunds Porselænsfabrik.

Porselænsfabrikken er Porsgrunds største Seværdighed. Og dette vakre og interessante Industrianlæg vilde være en Seværdighed i enhver By.

Idéen til Oprettelsen af denne Norges eneste Porselænsfabrik udgik fra Konsul Johan Jeremiassen († 25de Januar 1889), der paa sine Reiser i Tyskland havde seet en blomstrende

A stylized, handwritten signature in dark ink, which appears to read 'Johan Jeremiassen'.

Porselænsindustri, hvortil Feltspat og Kvarts hentedes fra Norge. Hvis Produktet tilvirkedes her hjemme, vilde Fragten for disse tunge Stoffer og Transporten hidop af det omfangsrige Porselæn spares; dertil kom den paa slige Varer lagte Told, som vilde yde en vis „Beskyttelse“. De til Bedriften fornødne Kul vilde ogsaa her i Fjorden kunne faaes forholdsvis billig som

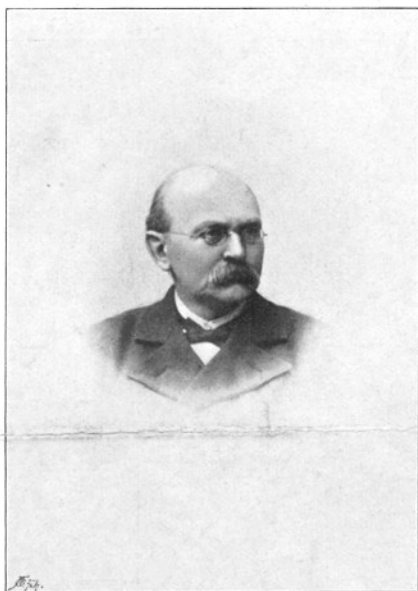
H. Hansen

H. Gerning

J. H. Skov

J. H. Skov

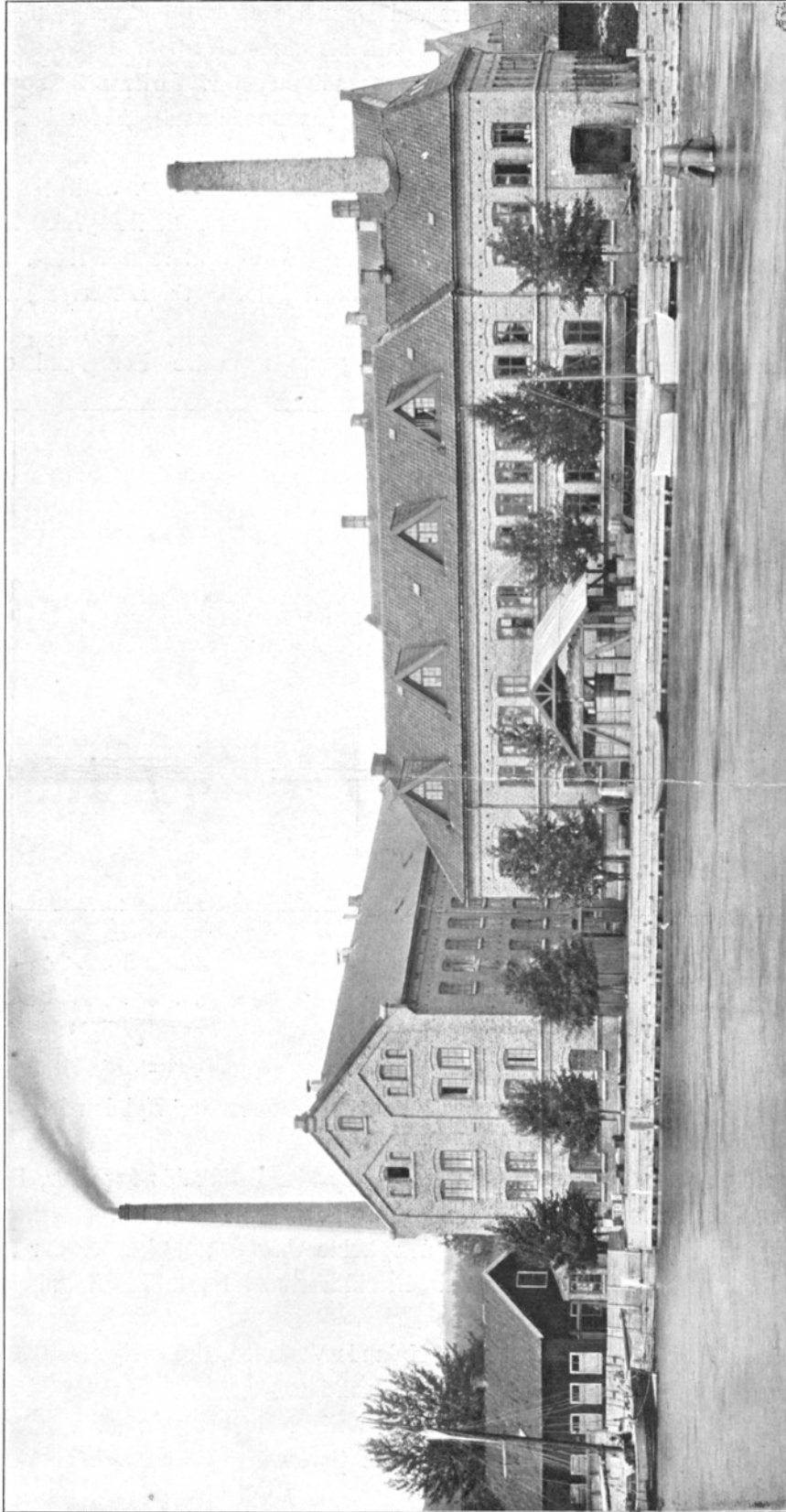
H. H. Skov

H. H. Skov

A. Jensen

Repræsentantskabet.

Porsgrunds Porcelænsfabrik.

Returlast med Trælast- og Isskuder. Ud fra saadanne Betragtninger var det, at Hr. Jeremiassen energisk gik ivei med at faa Idéen virkeliggjort ved Dannelse af et Interessentskab.

Paa det konstituerende Møde, der blev afholdt den 11te Mai 1885, og hvor 30 Aktionærer var tilstede, valgtes en Lovkomité bestaaende af Dhr. Johan Jeremiassen, Ingeniør Gunnar Knudsen og Skibsreder, cand. jur. (senere Konsul) Alfred Petersen Wright.

Love for Aktieselskabet, hvis oprindelige Kapital var Kr. 176,000, vedtoges paa den første Generalforsamling den 26de August 1885. Samtidig valgtes til Bestyrelse Dhr. Konsul Johan Jeremiassen, Ingeniør Gunnar Knudsen, Konsul Alfred Petersen Wright, Grosserer Hesselberg (Kristiania), Brukseier E. Rasmussen, Overretssagfører G. Larsen og Brukseier H. C. Hansen.

Tomten, der kjøbtes af et Konsortium, er beliggende i Vestre Porsgrund og har et

Andr. Wright

teknisk Bestyrer.

L. P. Larsen

Disponent.

Areal paa henved 10,000 m². Strandlinjen udgjør over 160 Meter, og Dybden langs Kaien er indtil 20 Fod.

Bygningerne opførtes efter Udkast af en fra Tyskland hidkaldt Ingeniør, Direktor C. M. Bauer, og Tegning af Arkitekt W. Hansteen. Fabrikkomplekset bestaar hovedsagelig af Murbygninger, med Dampopvarmning for den kolde Aarstid; derhos er der forskellige Lagerbygninger af Træ, for Raamaterialier etc. Brandtaksten for samtlige Bygninger beløber sig til noget over Kr. 300,000.

Af Maskineriet blev Kjedlen leveret fra Nylands Verksted, det øvrige fra tyske Specialfabrikker. Der haves nu 5 Ovne efter nyeste Konstruktion.

Fabrikationen drives efter den i Tyskland (særlig i Meissen) almindelige Metode. Af Raastofferne tages Kaolin fra Bohmen, China-clay fra Cornwall, Feltspat og Kvarts fra Bamle, ildfast Lere (til Kapslerne) fra Halle.

Som Direktør ved Fabrikken, der blev sat i Gang den 10de Februar 1887, fungerede indtil Vaaren 1890 Carl Maria Bauer. Efter hans Fratræden blev der ansat en teknisk Bestyrer og en Disponent. Den førstnævnte Stilling indehavdes en Tid af Tyskeren Fischer,

senere, fra 3die August 1891, af Hr. Ingeniør Andreas Wefring, der, efter at have taget Farmaceuteksamen og gennemgaaet den kemiske Linje ved Trondhjems tekniske Skole, i ca. syv Aar bestyrede Brynestensfabrikken „Norrona“. I Anledning af sin Ansættelse ved Porselænsfabrikken studerede han et Semester Keramik i Charlottenburg og paa tyske Laboratorier.

Som Disponent fungerede Hr. H. A. Holby indtil 1895, da Stillingen overtoges af Hr. L. Larssen, der tidligere i ca. ni Aar har været ansat ved „Kristiania Stentomagasin“.

Fabrikken har to Reisende og i „Tostrupgaarden“ i Kristiania et fast Udsalg, som bestyres af Frøken Fredrikke Holst (fra Porsgrund).

Fabrikkens Arbeidsstok (ca. 220 Personer) bestod fra først af næsten udelukkende af Tyskere, Østerrigere eller Danske, da ingen hertilands var kjendt med denne Industri; nu er der kun ca. 15 Udlændinge. Verksmester er Hr. Anton Haffenbrädl.

Fabrikken producerer især de mest kurante Brugsartikler, som Tallerkener, Kopper, Fade, Kander og Mugger, men leverer ogsaa større og finere Gjenstande, tildels efter særlig Bestilling og med specielt Udstyr.

Af Udmerkelser har Porsgrunds Porselænsfabrik opnaaet: 2 Guldmedaljer, 2 Sølvmedaljer, 1 Broncemedalje og 1 Fortjenstdiplom.

* * *

Aktiekapitalen blev paa Generalforsamlingen den 14de Marts 1899 besluttet forøget til Kr. 400,000, hvilket Beløb paa det nærmeste er fuldttegnet. Hver Aktie er paa Kr. 500.

Fabrikkens nuværende Bestyrelse bestaar af Dhr. Ingeniør Gunnar Knudsen (Formand), Skibsreder Herm. Jeremiassen (Viceformand), Skibsreder

Af Porsgrunds Porcelænsfabriks illustrerede Katalog.

Jørg. C. Knudsen, Konsul Alfr. Petersen Wright, Brukseier H. C. Hansen, Grosserer A. Johnsen og Adjunkt Andr. Blom.

Porsgrunds Porcelænsfabriks Omsætning beløb sig

i 1888 til ca. Kr. 128,000.

i 1893 - - - 281,000.

i 1898 - - - 303,000.

I sidstnævnte Aar var der nogen Nedgang i Forhold til de tre nærmest foregaaende paa Grund af Mellemrigslovens Ophævelse, der gjorde Konkurrencen med de svenske Fabrikker umulig.

I Lønninger til Arbeidere og Funktionærer udbetaltes i 1888 ca. Kr. 96,400; 1893: ca. Kr. 154,000; 1898: ca. Kr. 161,000.

En Tur gennem Fabrikens forskellige Afdelinger er meget interessant. Først ser man, hvordan Feltspatten knuses og males, efter at være gjort mør ved Ophedning; derpaa blandes den med Kvarts og Kaolin (fin kiselsur Lerjord), hvorefter Massen siles og presses og gaar gennem forskellige Apparater, indtil den kommer frem som en Deig, der knades, bankes og klaskes grundig, før den er færdig til Brug.

Deigen bringes saa op i de Afdelinger, hvor den under Dreierens smidige Fingre formes til allehaande Kar. Og det er ikke bare Formningen, som kræver Arbeide; Modeller, Former og Brændingshylstre maa være paa rede Haand, før Gjenstanden tildannes.

Efter at være lufttørrede i kortere eller længere Tid (fra 8 Dage til 3 Maaneder, efter Tykkelsen), kommer Sagerne i Forglødningsovnen, hvis Hede øger deres Styrke. Derpaa blir de omhyggelig rensede for Støv, dyppede i Glasuropøsning og „blankbrændte“ i „Glatovnen“, hvor Glasur og Masse under en Hede af 16—1800° C. smelter sammen og Porcelænet opnaar Haardhed og Gjennemsigtighed.

De blaa Straa- og Svibel-mønstre etc. males paa Porcelænet, før det glaseres. De mere almindelige Mønstre males udenpaa Glasuren, hvorefter Gjenstandene undergaar nok en Brænding, den saakaldte „Muffelbrand“.

Porcelænsindustrien blev allerede for over 2000 Aar siden opfundet i Kina. Her i Europa lykkedes det først ca. 1710 Joh. Böttger (under Forsøg paa at „lave Guld“) af brun-rodte Meissener-ler at fremstille „haardt“ eller „egte“ Porcelæn. Den Fabrik, som derpaa anlagdes i Meissen, har lige til vore Dage nydt fortjent Ry, idet dens Produkter er lige udmerkede saavel i kunstnerisk som i teknisk Henseende.

Fabrikationshemmeligheden kom imidlertid ud; og der opstod Porcelænsfabrikker paa flere Steder, saaledes i Wien (1710), Berlin (1761) og Kjøbenhavn (1775). „Den kgl. danske Porcelænsfabrik“ indtager, ligesom en nyere dansk Fabrik, der grundedes i 1854, en anseet Plads. I Sverige leverer Gustafsberg og Rörstrand smukt og godt Porcelæn. I Frankrig og England tilvirkes et saakaldt „blødt“ Porcelæn, der tilsteder et rigere Farveudvalg, men som ikke har en saa smuk Masse som det „haarde“ Feltspat-porcelæn. I Sèvres har man i den nyeste Tid fremstillet et „halvhaardt“ Porcelæn.

Porsgrunds Porselænsfabrik, der selvfølgelig som alle større industrielle Anlæg har havt Vanskeligheder at kæmpe med, synes nu heldig at have overstaaet sine Proveaar. Dens Fabrikat har vundet Anerkjendelse for smuk Udførelse og Holdbarhed, og da den har et solid økonomisk Grundlag, er der al Grund til at haabe, at Bedriften gaar en lys Fremtid imøde, til Ære for Grundlæggerne og til Gavn for den By, der er dens Sæde.

HANCHE'S BOGTRYKKERI (*Joh.s Hanche*).
—o KRISTIANIA. o—